

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

Business Centre
Club

Związek
Rzemiosła
Polskiego

Warszawa, 30 marca 2021

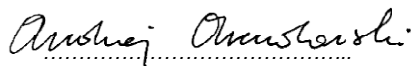
UWAGI RADY PRZEDSIĘBIORCZOŚCI w sprawie rządowego projektu KRAJOWEGO PLANU ODBUDOWY (KPO)

1. Termin przedłożenia dokumentu i procedury wymagane dla jego akceptacji oznaczają, że w tym roku napływ środków z funduszu NG EU do Polski będzie nikły. Przekłada się to na prognozy dynamiki PKB w 2021 bez istotnego wsparcia ze strony funduszy unijnych.
2. W dokumencie brakuje harmonogramu wykorzystania środków z dotacyjnej części NG EU (23,9 mld euro). Pada za to zapewnienie, że pula dotacji zostanie wykorzystana do sierpnia 2026. Chcielibyśmy wiedzieć skąd ta akurat data? Chcielibyśmy także wiedzieć, kiedy w KPO pojawią się propozycje wykorzystania puli pożyczkowej z NG EU (34,2 mld EUR)
3. Dobrze oceniamy diagnozę wyzwań rozwojowych i celne wskazanie słabych punktów polskiej gospodarki (niska innowacyjność - 25. miejsce w Europie w roku 2020 w klasyfikacji Global Innovation Index; mała robotyzacja – 46 robotów na 10 tys. pracowników, przy średniej unijnej 114 robotów; wysoka emisyjność – 21. miejsce na świecie w emisji CO₂; 36 polskich miast wśród 50 sklasyfikowanych w 2018 roku przez WHO, jako najbardziej zanieczyszczone w Europie; uzależnienie od paliw kopalnych – 70% energii z węgla; brak cyfryzacji – indeks DESI Polska 23. miejsce w UE, 50% ludności bez bazowych umiejętności cyfrowych, 11% firm z wysokim stopniem ucyfrowienia przy średniej unijnej 26%; zaległości w ochronie zdrowia – średnia długość życia 3 lata poniżej średniej unijnej; nadmierne uzależnienie od transportu drogowego z nikłą bazą elektromobilności w transporcie publicznym, na 12 tys. pojazdów transportu publicznego przypada 507 autobusów elektrycznych).
4. W tym kontekście wskaźniki celowe zawarte w KPO wydają się bardzo ambitne. I tak PKB na głowę (według PPP) ma wzrosnąć z poziomu 72% średniej unijnej do 95% w roku 2030. Prosta symulacja wskazuje, że wymagałoby to średniorocznego tempa wzrostu PKB w dekadzie lat 20-tych w wysokości 3,6% (przy prognozach WB na poziomie 2,4%); produktywność ma wzrosnąć z poziomu 38,1% średniej unijnej do 50% (co musi zakładać wzrost robotyzacji co najmniej do poziomu średniej unijnej); stopa inwestycji ma wzrosnąć z 17,1% w roku 2020 do 25% w roku 2030 (podobny wzrost zakładał SOR–w rzeczywistości

odnotowaliśmy spadek); zatrudnienie BAEL w grupie czynnych zawodowo 15-64 lata ma wzrosnąć z 68,2% do 77,3%.

5. Dobrze oceniamy organizacyjny schemat dokumentu: Filary (RRFUE)→komponent KPO→reformy→inwestycje (wiązki projektów). Ten schemat jest wymuszony poprzez orientację KPO na priorytetach wskazanych przez KE. Za poważny brak uważamy, w tym kontekście, pominięcie w KPO silnie zaakcentowanego udziału samorządów w przygotowanie szczegółowych propozycji wykorzystania dotacji, a także schematu, w ramach którego odbywać się ma podział środków
6. Naszą uwagę zwraca hasłowe potraktowanie projektów, a także ich powtarzalność (liczne odwołania do Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju). Tytułem przykładu: w Filarze II (transformacja cyfrowa), jako inwestycje wskazany zostaje obszar „telekomunikacja”; w Filarze III (intensywny i trwały wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu...), jako inwestycje wskazana została „mobilność bezzałogowa, bezzałogowe statki powietrzne”.
7. Poważnym problemem jest - naszym zdaniem - brak wymaganej przy ocenie dokumentu przez KE spójności z rekomendacjami z corocznych przeglądów gospodarek w ramach semestrów europejskich.
8. I tak reforma systemu budżetowego – zalecana przez KE – wymagałaby włączenia w obszar kontrolowanego sektora finansów publicznych funduszy administrowanych dziś poza budżetem państwa, bez wystarczającej kontroli parlamentarnej (PFR, BGK, liczne fundusze celowe).
9. Podwyższenie rzeczywistego wieku przechodzenia na emeryturę, wzrost uczestnictwa w rynku pracy, wymagałyby silnych bodźców ekonomicznych aktywizujących grupy nieczynne zawodowo (postulat powtarzany, ale realizowany z nikłym skutkiem przez rząd).
10. Reforma specjalnych systemów emerytalno-rentowych, zalecana przez KE, nie jest realizowana przez rząd.
11. Zapewnienie skutecznych konsultacji publicznych i zaangażowanie partnerów społecznych w proces kształtowania polityki, nie są realizowane przez rząd (regulamin RDS; ustawodawcze inicjatywy poselskie omijające skutecznie proces konsultacji).
12. Na rekomendację w semestrze europejskim *„poprawa klimatu inwestycyjnego, w szczególności przez ochronę niezależności sądów”*, rząd odpowiada w dokumencie zapisem, że *„nie ma wprost powiązania pomiędzy zmianami w sądownictwie, a klimatem inwestycyjnym”*. Wiele badań w środowiskach biznesu wskazuje na brak pewności i stabilności instytucjonalno-prawnej, jako na jedną z głównych przyczyn inwestycyjnej wstrzemięźliwości. Postulujemy daleko idącą zmianę w tej części dokumentu.
13. Obawiamy się, że ocena realizacji zaleceń z semestrów, będąca częścią oceny KPO, nie zostanie wysoko punktowana przez KE, co może przełożyć się na ocenę całego KPO. Stąd w tej części KPO potrzebne są zmiany polegające na wyjaśnieniu przyczyn niewypełniania przez rząd zaleceń z kolejnych semestrów europejskich.
14. Dokument przewiduje powoływanie nowych funduszy oraz instytucji, przewidzianych dla realizacji zadań (np. fundusz dla rozwoju potencjału mobilności zero-emisyjnej, czy instytucje doradztwa zawodowego, mobilności bezzałogowej przemysłów kreatywnych, rozwoju kompetencji cyfrowych). Mnożenie takich bytów jest - naszym zdaniem – zbędne, należy wykorzystać istniejące mechanizmy i organizacje podnosząc ich efektywność i jakość działania.

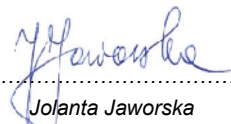
15. Duże infrastrukturalne projekty inwestycyjne rządu (Centralny Port Komunikacyjny, przekop Mierzei Wiślanej) z trudem spełniają kryteria projektów narzucone przez KE w 6 filarach. W naszej ocenie nie powinny więc trafić do KPO.
16. KPO, jako jedną z głównych przyczyn niewydolności systemu ochrony zdrowia wskazuje „rozproszony system zarządzania”. Taka diagnoza budzi nasze wątpliwości. Uważamy, że wykorzystanie KPO dla centralizacji zarządzania systemem ochrony zdrowia nie jest wskazane.
17. W dokumencie jest wiele odwołań do SOR z roku 2016. Tamten dokument także stawiał ambitne cele modernizacji gospodarki i usunięcia przeszkód rozwojowych. Bieżąca polityka gospodarcza wykorzystywała jednak istniejące środki dla realizacji odmiennych celów (głównie transferów). W przypadku KPO taka „reorientacja” nie będzie już możliwa. Fundusze w ramach NG EU będą w gestii KE i pod jej pełną kontrolą. Stwarza to nadzieję na efektywne wykorzystanie środków, ale zarazem wysoko stawia poprzeczkę przed jakością konkretnych projektów inwestycyjnych.
18. Konieczne jest precyzyjne określenie kryteriów rozdziału środków: ich ujawnienie i przedyskutowanie czy są transparentne.

Andrzej Arendarski
Krajowa Izba Gospodarcza

Marek Kowalski
Federacja Przedsiębiorców Polskich

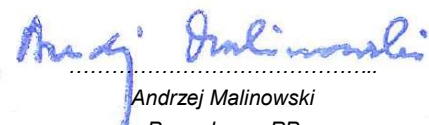
Jolanta Jaworska
Związek Liderów Sektora Usług
Biznesowych

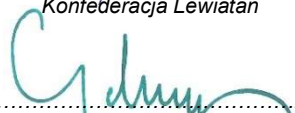
Maciej Witucki
Konfederacja Lewiatan

Wojciech Kostrzewa
Polska Rada Biznesu

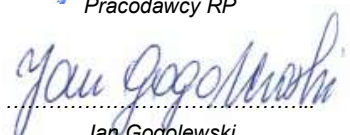
Andrzej Malinowski
Pracodawcy RP

Marek Goliżewski
Związek Pracodawców
Business Centre Club

Krzysztof Pietraszkiewicz
Związek Banków Polskich

Jan Gogolewski
Związek Rzemiosła Polskiego